

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxivament de la informació prèvia núm. IP 267/2023, referent al Departament d'Educació.

Antecedents

1. En data 19/05/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra el Departament d'Educació, amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

El denunciant exposava que, en data 13/04/2023, l'empresa Innovamat Education, SL va publicar al seu blog-web la notícia que havia fet un estudi (estudi EQUAL – Estudi de Quaderns d'Avaluació Longitudinal), que tenia com a objectiu analitzar els resultats de les competències bàsiques de 6è de primària dissenyades pel Departament d'Educació. En aquest estudi s'indicava que l'empresa havia analitzat els resultats "d'aproximadament 1.000 alumnes de 20 escoles, i s'ha dividit la mostra en dos grups: les 10 escoles que fan Innovamat a sisè de primària i les 10 que no en fan." A partir d'aquí, la notícia conclouia que les escoles on els alumnes feien matemàtiques amb el sistema de Innovamat tenien un rendiment superior en tots els blocs de contingut de les proves de competències bàsiques.

En relació amb això, el denunciant es queixava d'una eventual filtració del Departament d'Educació dels resultats de les proves de competències bàsiques que havien servit de base perquè l'empresa Innovamat Education SL pogués realitzar l'estudi EQUAL. Sobre això, també informava que el Departament d'Educació li havia desestimat la sol·licitud d'accés a la informació pública que havia presentat per accedir a aquestes mateixes dades, i que a la mateixa resolució s'indicava que l'entitat no havia "rebut cap sol·licitud d'accés a la informació estadística ni cap sol·licitud d'accés a informació pública de l'empresa Innovamat Education, SL."

La persona denunciant aportava documentació diversa relativa als fets denunciats, entre la qual la còpia de la notícia publicada al blog-web de l'empresa Innovamat Education SL, que porta el titular següent: "Els alumnes que fan Innovamat mostren uns resultats fins a un 11% millors en proves de competència matemàtica."

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 267/2023), d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.
3. En aquesta fase d'informació, en data 15/02/2024 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés sobre determinats punts, entre els quals si els resultats de les proves de les competències bàsiques de sisè de primària es publiquen classificats per centres, així com quina base jurídica legitimaria aquesta publicació. També es va requerir que informés sobre si els centres educatius que participen a les proves de les competències bàsiques tenen accés als resultats obtinguts per cada alumne o del global del centre, i si

el Departament d'Educació havia comunicat la informació dels resultats "d'aproximadament 1000 alumnes de 20 escoles" a l'empresa Innovamat Education, SL.

4. En data 29/02/20240, el Departament d'Educació va respondre el requeriment amb un escrit en què exposava el següent:
- Que, en data 19/05/2023, el Departament va resoldre desestimar la sol·licitud d'accés a la informació pública (SAIP) presentada pel denunciante, en què sol·licitava accedir a "les dades de les competències bàsiques de les 20 escoles (1000 alumnes) que ha utilitzat l'empresa Innovamat Education SL, per fer l'estudi, del qual només n'ha publicat un petit resum."
 - Que es va resoldre desestimar la SAIP "en aplicació del límit previst en l'article 21.1 e) de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, segons el qual el dret d'accés a la informació pública pot ser denegat si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per als drets dels menors d'edat, limitació justificada en les causes següents: la divulgació de la informació sobre els resultats de les competències bàsiques de 6è de primària a nivell de centre pot ser causa de segregació escolar dels centres i, per tant, pot perjudicar els drets dels menors en tant que permetria fer comparacions i classificacions entre els centres i afavoriria la segregació escolar amb perjudici de la matriculació en determinats centres. Això afectaria les possibilitats de promoció de l'alumnat i la vulneració del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats protegit per la Convenció de les Nacions Unides dels drets del menor."
 - Que "ni el Departament d'Educació ni el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu no havien rebut cap altra sol·licitud d'accés a la informació estadística ni cap sol·licitud d'accés a informació pública de l'empresa Innovamat Education, SL, per la qual cosa no consta que s'hagi pogut compartir la informació relativa als resultats dels centres educatius en relació amb les proves de competències bàsiques per part de l'administració educativa."
 - Que, en data 19/05/2023, va tenir entrada al Departament d'Educació un correu electrònic del denunciante en què formulava una queixa en relació amb aquest assumpte.
 - Que, "arran de la queixa presentada, via correu electrònic, es van practicar una sèrie d'investigacions i es va consultar als diferents centres docents públics que utilitzen els serveis que proporciona Innovamat en les seves activitats lectives, per conèixer si aquests, amb desconeixement del Departament, havien pogut realitzar la comunicació de dades en qüestió (Documents núm. 3 a 7). Així mateix, se'ls va comunicar que ni el Departament, ni els centres educatius poden fer cap trasllat de dades personals a cap empresa privada si no compten amb el consentiment dels alumnes (si són majors de 14 anys) o dels seus pares, mares o tutors legals i que, aquesta informació tampoc pot ser facilitada a tercers pel fet de contribuir a la segregació escolar. Finalment, de les accions practicades, es va poder concloure que l'empresa Innovamat no havia tingut accés a dades d'alumnat relatives al seu rendiment acadèmic per part dels centres educatius col·laboradors."

- Que “és necessari aclarir que no es diuen proves de les competències bàsiques, tot ha canviat des de la publicació de la LOMLOE i el Decret 175/2022, són proves de finals d'etapa.”
- Que “els resultats de les proves de finals d'etapa de sisè de primària a nivell de centres que s'identifiquin no són objecte de publicació”, de conformitat amb l'article 184.1.c de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, i, amb el “Pacte contra la segregació escolar a Catalunya” impulsat l'any 2019 pel Síndic de Greuges.
- Que la realització de les proves de final d'etapa està emparada per l'article 145 de la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació; i per l'article 27 del Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.
- Que “en cap cas s'ha produït un trasllat d'informació des del Departament d'Educació i, d'acord amb les indagacions realitzades a nivell intern, tampoc consta que cap centre educatiu de la seva titularitat hagi dut a terme aquesta comunicació de dades.”
- Que “es desconeix la font d'on poden provenir les dades a partir de les quals l'entitat ha pogut realitzar el seu estudi i publicar la notícia referenciada, atès que no tenim constància de cap possible centre d'origen.”
- Que “el Gabinet Tècnic del Departament manifesta la possibilitat que l'empresa hagi pogut extreure les seves conclusions a partir de la informació relativa als resultats de les avaluacions de competències bàsiques que el Departament d'Educació publica al portal de dades obertes (https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Educaci-/Avaluaci-de-sis-d-educaci-prim-ria/rk5x-gny6/about_data) en compliment de les obligacions d'avaluació i prospectiva del sistema educatiu que preveu la [Llei 12/2009, de 10 de juliol, de educació](#), en el seu títol XI. En concret, en aplicació de l'article 184.1 d), que estableix que l'avaluació ha de ser sotmesa al principi de transparència en l'acció i la informació pública de les activitats i dels resultats i, addicionalment, l'article 187 de la mateixa llei preveu que el Departament ha de fer públics els aspectes d'interès general dels resultats d'aquestes avaluacions. Cal destacar que aquesta informació es proporciona sempre amb un codi d'alumne anonimitzat i en cap cas inclou la informació relativa al centre educatiu o municipi.”
- Que “cada centre educatiu que hi participa té accés als resultats individuals dels seus alumnes i del global de centre.”
- Que “tot l'alumnat que participa en l'avaluació de final d'etapa té un codi d'identificació que l'anonimitza fora del centre en el transcurs del desenvolupament de l'avaluació, com en la digitalització i correcció de proves i en el tractament de dades. Només torna a estar identificat pel centre quan s'accedeix a l'informe per a la família(...). No proporcionem dades ni informes on es puguin identificar els resultats de tots els centres, ni llistats de centres amb els resultats.”

L'entitat denunciada adjuntava a l'escrit documentació diversa, entre la qual la còpia de la resolució de la secretària general del Departament d'Educació, de data 19/05/2023, per la qual es desestima la sol·licitud d'accés a la informació pública presentada pel denunciant.

També, una còpia dels correus electrònics que el Departament d'Educació va enviar en data 06/06/2023 a diferents centres educatius que participen en el projecte Innovamat Education, SL, per preguntar-los "si heu donat accés a l'empresa Innovamat a les dades personals i els resultats de competències bàsiques del vostre alumnat (identificats amb noms i cognoms o bé amb codi IDALU)". Als correus se'ls adverteix expressament que no poden comunicar dades personals "a cap empresa privada si no compten amb el consentiment dels alumnes (si son majors de 14 anys) o bé dels seus pares, mares o tutors legals." Tots els centres educatius preguntats neguen que hagin comunicat les dades a l'empresa.

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. A partir del relat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats objecte d'aquesta resolució d'arxivament.

En aquest cas, el denunciant es queixa d'una eventual filtració dels resultats de les proves de final d'etapa d'un grup de 1000 alumnes que cursen 6è de primària en 20 escoles diferents, i aporta com a prova la notícia que l'empresa Innovamat Education SL publica al seu blog-web, en què fa referència a l'estudi dels resultats de les proves.

La notícia diu que ha analitzat els resultats de les proves dels alumnes de 20 escoles, la meitat de les quals ensenyen matemàtiques amb el sistema d'Innovamat i l'altra meitat, no. Si la notícia fos certa, comportaria que l'empresa hauria accedit als resultats com a mínim de 20 escoles. Per la seva banda, el Departament d'Educació nega que hagi comunicat les dades relatives als resultats de les proves de final d'etapa, classificades per centre o per alumnes, a l'empresa que publica la notícia. Així mateix, també ha acreditat que ha dut a terme actuacions inspectores per esbrinar si aquestes dades les podrien haver filtrat les mateixes escoles, les quals tenen accés als resultats individuals dels seus alumnes i del global de centre. Tots els centres que van ser requerits pel Departament d'Educació sobre aquest punt van negar ser l'origen de l'eventual filtració.

Respecte d'això, cal tenir en compte el posicionament clar del Departament, de considerar aquestes dades com a informació confidencial, tal com es posa de manifest a la resolució de la SAIP de data 19/05/2023 de resposta a la petició d'accés presentada pel denunciant. La resolució desestima la petició d'accés als resultats de les proves de final d'etapa, que inclogui la identificació dels centres o dels alumnes, en considerar que lliurar aquestes dades afavoriria la segregació escolar. En conseqüència, perjudicaria els drets dels menors d'edat, que és un dels límits al dret d'accés que recull l'article 21 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Sobre això, l'entitat informa que per aquests mateixos motius no hauria lliurat aquesta informació a l'empresa privada, en cas que hagués demanat accedir a aquestes dades, cosa que no els consta.

Finalment, el Departament manifesta la possibilitat que l'empresa hagi pogut extreure les seves conclusions a partir de la informació sobre els resultats de les avaluacions de competències bàsiques que el Departament d'Educació publica al portal de dades obertes, en compliment del previst als articles 184 i 187 de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació. Sobre això, cal indicar que en aquest portal de dades obertes la informació sobre les avaluacions de competències bàsiques es presenta de manera que no permet identificar ni els alumnes, ni els centres que hi participen. En aquest sentit, les dades publicades perden la naturalesa de dades personals, atès que són dades agregades, que contenen informació resumida o general referida a un nombre d'alumnes que no s'identifiquen. Són dades anonimitzades que no permeten identificar els resultats de les proves vinculades a alumnes en concret.

Per tant, si l'origen de la informació que hauria servit de base per elaborar l'estudi de l'empresa fos la concurrència del coneixement previ de l'empresa de les característiques de les escoles que tenen implementat el sistema Innovamat i les cerques posteriors d'informació al portal de dades obertes, fent ús de l'eina del filtre -que permet seleccionar l'àrea territorial, naturalesa del centre (públic, privat, concertat) o hàbitat (trams de població)-, el tractament d'aquestes dades no comportaria una vulneració de la normativa de protecció de dades.

D'acord amb tot l'exposat, cal indicar que el contingut de la notícia publicada per l'empresa no es pot considerar un indici suficient d'una eventual filtració de dades per part del Departament d'Educació, o d'una de les escoles incloses en el servei públic educatiu.

Cal tenir en consideració que el procediment administratiu sancionador és especialment garant, per raó de les conseqüències que se'n poden derivar. Per això, per incoar-lo cal que hi ha prou elements probatoris o indicis racionals que permetin imputar la comissió d'una infracció a l'entitat denunciada, elements que no concorren en el cas que s'examina.

No es pot obviar que al dret administratiu sancionador li són d'aplicació, amb alguna matisació però sense excepcions, els principis inspiradors de l'ordre penal. Resulta clara la plena virtualitat dels principis de presumpció d'innocència i *in dubio pro reo* en l'àmbit de la potestat sancionadora, que desplaça a qui acusa la càrrega de provar els fets i la seva autoria. En definitiva, que la presumpció d'innocència ha de regir sempre i sense excepcions en l'ordenament sancionador i ha de ser respectada en la imposició de qualsevol sanció.

Per tant, en base al dret a la presumpció de no existència de responsabilitat administrativa, mentre no es demostrï el contrari (art. 53.2.b LPAC), escau arxivar aquestes actuacions.

3. L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que "(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats". I l'article 20.1 del mateix decret determina que escau el sobreseïment: "b) Quan no hi ha indicis racionals d'haver-se produït els fets que han estat la causa de la iniciació del procediment."

De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant les actuacions dutes a terme en el marc de la informació prèvia no s'ha acreditat cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades, escau acordar-ne l'arxivament.

Resolució

Per tant, resolc:

1. Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 267/2023, relatives al Departament d'Educació, ja que no s'ha constatat que s'hagi produït cap acte que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades.
2. Notificar aquesta resolució al Departament d'Educació i comunicar-la a la persona denunciant.
3. Ordenar que la resolució es publiqui al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat denunciada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat denunciada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora